

PJESME FLORIJANA ANDRAŠECA U NOVINAMA MURAKÖZ-MEDJIMURJE

Autor je u novinama Muraköz-Medjmurje od 1908. do 1915. pronašao pet nepoznatih pjesama Florijana Andrašeca te ukazao na problem skupljanja i obrade njegove ostavštine.

Florijan Andrašec (1888-1962) je obilježio život međimurskoga sela Dekanovca u 20. stoljeću, ali sasvim izvjesno, izvršio je snažan utjecaj i u puno širem prostoru. Bio je pučki pjesnik, pisac, glazbenik, skladatelj, kipar, slikar, sakupljač narodnoga blaga, suradnik brojnih časopisa, autor knjiga, javni radnik, čak i inovator. Sudjelovao je i bio glavni organizator u različitim udrugama i općenito se angažirao u cjelokupnom životu sela. Ostvario je veze sa mnogim istaknutim pojedincima, napose intelektualcima svoga doba u Međimurju i čitavoj Hrvatskoj. Najpoznatija je svakako suradnja Andrašeca s akademikom Vinkom Žgancem, koji je jedno vrijeme bio župnik u Dekanovcu.

Produkcija Florijana Andrašeca bila je iznimna kvantitetom – imao je nepresušne ideje, izvanredno pamćenje i stvarao je svakodnevno. Sve je rezultiralo ostavštinom koju nije lako sakupiti ni obraditi. Što je najvažnije, Andrašec je radio vrlo kvalitetno. Već kratkim uvidom u bilo koji dio njegova opusa osjećaju se snaga jednoga britkoga uma, originalnost i posebnost koje privlače pozornost, zabavljaju, ali i podučavaju, bude emocije i djeluju nadahnjujuće. Kroz Andrašecova djela cijelo selo Dekanovec i njegova okolica poprimaju sasvim drugu dimenziju. Uobičajeni seoski život i tradicija objašnjeni su na poseban način, jednostavno, a istovremeno dubinski i detaljno, otkrivaju stoljetnu mudrost naroda te tako gotovo trenutno izazivaju poštovanje publike.

S obzirom na veliki kreativni potencijal, razumljivo je zašto je Andrašec privukao pažnju mnogih radnika u kulturi, profesionalaca i amatera još za života, a posebno nakon smrti. Do danas, nešto više od pola stoljeća otkad nas je Florijan

Andrašec napustio, objavljeno je o njemu više knjiga, članaka i znanstvenih radova.¹ Zahvaljujući ponavljanjima, pa i pretiscima, može se reći da o Andrašecu danas znamo puno toga. Većina njegovih radova, osobito pisanih, poznata je javnosti, a biografski podaci solidno su obrađeni. Međutim, neka pitanja, među kojima i neka vrlo važna, presudna, još čekaju na odgovore. Jedno od njih je kada je Andrašec počeo pisati i objavljivati pjesme, što je i glavna tema ovoga članka.

Ukoliko bismo se poslužili jedinom autorskom knjigom Florijana Andrašeca „Međimurske fijolice“ zaključili bismo da je njegovo stvaranje započelo s izbijanjem Prvoga svjetskog rata u kojemu je on sudjelovao kao vojnik.

U to vrijeme bio je pozvan u 3. četu 48. carske i kraljevske pješačke pukovnije u Nagykanizsu, gdje je dobio čin razvodnika.² Od 3. siječnja 1915. sudjeluje u borbama na ruskome bojištu, ali ne zadugo, jer je ranjen u nogu nakon čega se oporavljao godinama.³ Ostatak rata proveo je po bolnicama, dijelom kod kuće, a od 1917. se školovao u guljaškoj školi u Celju.

U djelu „Međimurske fijolice“ spominje se pjesma „Mesec“ napisana na ruskome bojištu i datirana s 28. VIII. 1914. kao kronološki prva. Ali, da ta pjesma nikako ne može biti početna, upućuje nas više indicija. Prije svega, „Mesec“ je pjesma napisana visokim i sasvim prepoznatljivim Andrašecovim stilom i teško je povjerovati da je on odmah na početku pisanja, bez vježbanja, bio formirani pjesnik.⁴ Također, pjesma je nastala u trenutku kada je Andrašec već zašao u 27. godinu života, u dob u kojoj je većina umjetnika i osobito plodnih autora već odavno započela svoj kreativni rad. Da ove pretpostavke nisu bez temelja, pokazuje objavljeni podatak Miroslava Vuka da je Andrašecova pjesma „Črez šumu“ nastala 16. X. 1910., kao i tvrdnja da je on počeo pisati još 1905. godine.⁵

Prihvaćajući činjenicu da je Andrašec živio u Međimurju koje je do 1918. administrativno pripadalo Mađarskoj, prije svega se valja zapitati gdje je on mogao prezentirati ili objavljivati svoje radove, ukoliko ih je imao.

U Međimurju u to vrijeme postoje samo dvije tiskovine, tjednik *Muraköz-Medjimurje* i godišnjak *Međimurski kolendar*, koje su izlazile od 1884. do 1918. godine. Iako su oba glasila bila u funkciji dugoročnoga odvajanja stanovnika Međimurja

¹ Najvažnija djela su Zvonimir BARTOLIĆ, *Florijan Andrašec, međimurski pjesnik, slikar, kipar i skladatelj*, ur. Franjo Božić, Njivice, otok Krk, 2009.; Miroslav VUK CROATA, ur., *Hrvatske crkvene i svjetovne popijevke Florijana Andrašeca kantora u Dekanovcu u Međimurju*, Zagreb, 2002.; Franjo BOŽIĆ, *Florijan Andrašec: hrvatske popijevke iz Međimurja*, Čakovec, 1981.

² KERTÉSZ Elemér, Caesar De SGARDELLI, *Frontharcos eszme szolgálatában*, Budapest, 1942.

³ U *Lista gubitaka*, 307, 5, od 20. II.1915. spominje se da se Florijan Andrašec nalazi u bolnici u Brüxu u Češkoj.

⁴ Z. BARTOLIĆ, *n. dj.*, 29.

⁵ *Isto*, 23, 31.

od hrvatskoga nacionalnog korpusa, u njima su od samih početaka pa sve do kraja objavljuvana djela pučkih pjesnika koji su stvarali na kajkavskom dijalektu tipičnom za Međimurje.⁶ Upravo onakvom ili barem približno takvim se služio i Andrašec. Stoga je posve logično najprije pregledati spomenute naslove u potrazi za Andrašecovim pjesmama. Doista, upravo tu pronalazimo njegove prve objavljene radove uz neizostavno pitanje zašto to nitko nije primijetio sve do danas.

Razlozi za ovaj propust tek se djelomično mogu pronaći u relativnoj nedostupnosti građe. Osobito su novine *Muraköz-Medjmurje* većim dijelom na raspolaganju. Prije svega se čini da je za zaborav zaslužan sam Andrašec koji se nikada nije referirao na taj dio svojih objava, čak ni onda kada je objelodanio četiri svoje pjesme iz vremena Prvoga svjetskog rata.⁷ Mogli bismo pomisliti da su rukopisi pjesama zagubljeni nakon što su objavljeni u tisku, ali u tom slučaju ne bi dijelovi pjesme ostali očuvani, kao što je slučaj sa „Pesmom od tabora“ ili „Spomenom letošnjega božiča“. Teško je i povjerovati da bi osoba s pamćenjem poput Andrašeca u potpunosti zaboravila tekstove vlastitih pjesama.

Očito, razloge ignoriranja valja potražiti na drugim razinama. Prije svega se čini da je Andrašec smatrao da mu taj dio njegova stvaralaštva može učiniti štetu s obzirom na nacionalni predznak, koji je presudno obilježio ne samo svačiji politički već i kulturni rad u 20. stoljeću. Iako su Andrašecove pjesme objavljene u *Muraközu* sasvim u redu s nacionalnoga stajališta, štoviše i neočekivano korektno s obzirom na onoga tko ih je tiskao, ipak je on zaključio da ih je bolje ne spominjati. Novine *Muraköz-Medjmurje* dugo vremena su bile pojam mađaronstva odbojan do te mjere da čak ni oni koji su mogli potražiti u njima Andrašecove pjesme očito to nisu htjeli učiniti.

Florijan Andrašec zasigurno je imao dobru suradnju s novinarima *Muraköza*, osobito urednikom Margitai Józsefom, zaduženim upravo za redigiranje i prihvaćanje kajkavskih pjesama za objavljivanje. Da tome nije tako, ne bi se ta suradnja odvijala tijekom sedam godina. Lako je zamišljati da su se dva autora i osobno poznavala. Bez obzira na političke konotacije, to što je urednik *Muraköza* od samoga početka prihvatio Andrašeca, sasvim sigurno predstavlja za njega veliki kompliment, jer Margitai je bio najplodniji autor toga doba u Međimurju, a ujedno i vrlo strog ocjenjivač nečijega rada.⁸ Trebalo bi prihvatiti i činjenicu da je Andrašec Margitaiu poštovao, a da je ovaj vjerojatno i utjecao na njegovo formiranje kao pjesnika. Ali, očito su se Andrašecu silno zamjerili i Prvi svjetski rat i mađarske represalije tijekom tzv.

⁶ Branimir BUNJAC, „Gramatike „međimurskoga,, jezika iz 1942.“, *Filologija*, 61, 68-69.

⁷ To su pjesme „Mesec“ (28.VIII.1914.), „Želja za domom“ (2.V.1915.), „Veter“ (25.V.1917.) i „Ruža“ (18.VI.1918.), objavljene u Andrašecovoj autorskoj knjizi *Međimurske fjojlice*.

⁸ *Topol*, VII, 1933., 2.

međimurske revolucije u studenome 1918., toliko da je odlučio trajno zaboraviti na Margitaiu, koji je među prvima pobjegao pred hrvatskom vojskom što je na Badnjak 1918. oslobodila Međimurje. Važno je uvidjeti da nakon povratka u Međimurje s bojišta Andrašec piše pjesme, ali nakon 1915. više ne objavljuje u *Muraközu*. Tu je važan za uočiti susret Andrašeca sa Vinkom Žgancom, koji mu je otvorio nove, nacionalno prirodnije puteve djelovanja, a koji je istovremeno o Margitaiu i njegovima novinama imao najgore moguće mišljenje.⁹

Istraživanje u novinama *Muraköz-Medjmurje* ubrzo je urodilo plodom, jer je pronađeno pet pjesama. Tri od njih „Pesma“, „Majuš“ i opet „Pesma“ objavljene su 1908. godine. Vjerojatno je da se radi o prvim Andrašecovim objavama uopće, jer iz naslova pjesama, bolje rečeno u pjesmama bez naslova, kao i ponešto slabijem stilu pisanja, se vidi one nisu do kraja razrađene. Treba primijetiti da je to vrijeme kada Andrašec ima tek 20 godina života pa je doista teško očekivati da postoje i neki raniji objavljeni radovi. Sve pojačava činjenica da su sljedeće dvije Andrašecove pjesme „Pesma od tabora“ i „Spomen letošnjega božiča“ objavljene u *Muraköz-Medjmurju* tek 1915. godine. S obzirom da se Florijan Andrašec ljeti 1908. oženio, vjerojatno je da pjesme objavljene te godine treba više povezivati s tim događajem nego s razlozima stvaranja pjesničke karijere. Ali, očito je da je Andrašec nastavio stvarati, jer su pjesme iz 1915. daleko kvalitetnije nego one iz 1908. godine, što ne bi bilo moguće da nije bilo stalnoga vježbanja i razmišljanja o poboljšanjima. Gdje se nalaze Andrašecovi radovi nastali između 1908.-1915. za sada nije poznato, ali gotovo je sigurno da ukoliko originali nisu sačuvani, onda su barem dijelovi tih pjesama kasnije iskorišteni i zapisani, kao što je već spomenuto.

Možda će biti moguće pronaći koju Andrašecovu pjesmu više u *Medjmurjskim kalendarima*, ali prvo treba saznati gdje se čuvaju. U dostupnim brojevima iz 1911. i 1916. godine nema niti jedne. Međutim, ono što je sigurno jest da je upravo vrijeme Prvoga svjetskog rata bilo presudno da se Andrašec okrene radu u kulturi, kako zbog nemogućnosti da se kao invalid vrati na stari način života, tako zbog susreta sa Žgancem, a ponajviše zbog ogromnih emocija koje su u njemu probuđene na bojištu. Suočavanje sa brojnim patnjama i smrtima, uključujući i strah za vlastiti život, predstavljaju dramatičnu prekretnicu u Andrašecovoj duhovnoj preobrazbi.¹⁰ Iz tih razloga u potrazi za Andrašecovim pjesmama prije 1914. godine ne treba očekivati čuda.

Pjesme objavljene u *Muraköz-Medjmurju* vrlo su zanimljive i zbog toga, jer pokazuju do koje mjere se njihov jezik, ali i sadržaj, tijekom vremena izmijenio. Nema nikakve sumnje da je već Margitai intervenirao u Andrašecove pjesme, kao i da ih

⁹ B. BUNJAC, *n. dj.*, 72.

¹⁰ Na sličan zaključak upućuje i Z. BARTOLIĆ, *n. dj.*, 29.

je on sam kasnije mijenjao i dotjerivao, ali sigurno je da su ti zapisi autentičniji od onih koji su nastali, primjerice, nakon Andrašecove smrti. Ilustracije radi „Pesma od tabora“ iz 1915. koja ima 32 strofe u knjizi objavljenoj 1981. nosi naziv „Došlo nam je vrijeme“ i ima samo deset strofa.¹¹ Kakva je prerada pjesme nastala protekom više od šest desetljeća vidljiva je u usporednoj tablici koja slijedi, gdje prvenstveno primjećujemo da su od četiri stiha ostala samo dva.

Verzija iz 1915. godine:

Dvajstiosmog dneva tužnu tretju vuru
Žalostno javkanje ondi se je čulo.
Hodi pajdaš po me rane mi zaveži,
Izdigni me gori morti bu mi leži.
Glavicu mu primem izdižem ga više,
Al na velku žalost junak već nediše.
Zadnji put je zdehnul pogledal je k nebi,
Glavicu je spustil doli k črnoj zemlji.

Verzija iz 1981. godine:

Jafkanje se čulo: „Rane mi zaveži!
Hodi pajdaš k meni, mortim bo mi leži!“
Ja sam išel k njemu kaj ga zdignem gori
Al' na moju žalost on veječ ne govori,

Sličan je slučaj s pjesmom „Spomen letošnjega božiča“ iz 1915. koja osim što je 1981.¹² nazvana „Sveta noć je“ i bitno sadržajno promijenjena, napisana je i jezikom koji zasigurno nije Andrašecov ni dekanovski. Naime, kajkavski dijalekt je u novoj verziji u cijelosti zamijenjen štokavskim.

Verzija iz 1915.

Zakaj si tak zamišljena
Sveti večer tužna mati?
Zakaj su ti tužne oči?
Moreš mi to povedati!

Verzija iz 1981.

Što si tako zamišljena,
Sveti večer, tužna mati?
Koja bol ti srce mori,
Hoćeš li to sad kazati?

Ovakve i slične probleme mogli bi navesti još puno puta, jer se mogu pronaći i u zapisima kasnijih Andrašecovih pjesama,¹³ ali za to će biti potreban sustavan rad koji će nas daleko više približiti izvornom djelu.

Na kraju, objavljujemo pjesme objavljene u novinama *Muraköz-Medjmurje* bez intervencija, kako bi konačno i šira javnost biti upoznata s ovim do sada malo korištenim radovima dekanovskoga pučkoga stvaratelja Florijana Andrašeca.

¹¹ F. BOŽIĆ, *n. dj.*, 122.

¹² *Isto*, 127.

¹³ Z. BARTOLIĆ, *n. dj.*, 106.

„Pesma“, (*Muraköz-Medjmurje*, br. 14/ 26. IV. 1908)

Premišljavao samsi,
V svojem tužnim srcu
Kak ja budem živul
Vu velikim svētu.
Da ja nĕmam dragu
S kom bi se raduval
Njĕna bĕla lica
Nebum veĉ kušuval.
Nĕ mi je veĉ na vim
Svetu za živeti,
Da ja nĕmam vsvojem
Srcu kaj ljubiti.
Otca mi je hladna
Vodica vmorila
Majku mi je ĉrna
Zemlica pokrila.
I ti draga mene
V mladosti ostavljaš,
Mladoga ti mene

Vhladen grobek spravljaš.
Da ti se moj grobek
Vleti razeleni
Dojdi barem jenput
Grličica kmeni.
Na moj grobek si ti,
Źalostno poklekni
Suznimi oĉima,
Ovak milo reĉi:
Tu poĉivaj vmiru,
Kinĉ lĕpe mladosti
Koj je lani vurml,
Od velke Źalosti.
Ta ĉrna zemljica,
Njemu lehka budi,
Milost boŹja naj ga
Na nim svĕtu sudi.
A.F.D.

„Majuš“, (*Muraköz-Medjmurje*, br. 20/ 17. V. 1908)

Poslušajte draga bratja
Kaj ĉu vam povedat ja
Kak lĕpo i vu veselju
Nam je došla doba ta.
Sad je došlo protuletje
To veĉ anda znamo svi
Da se vsakim vrtu ruŹa
Vu majušu ĉerleni.
Zato anda draga bratja,
I sve mile sestrice,
Ja vam oĉu podeliti
Vuzmene pisanice.
Tak najpredi vi junaki

Pisanice dajem vam,
I veselje v ovoj dobi
Sveg srca Źelim vam.
A vi mlade devojĉice
Koje para nĕmate,
Veĉ se najte Źalostiti,
Pisanica vaša je.
I vi bute draga bratja,
Pisanicu dobili,
Koji ste vu hiŹni zakon
More biti stupili.
Vi snešice, Źogorice,
Pisanica vaša bu,

Veselite se i radujte,
Vu mesecu majušu.
Vi starčeki i starice
Pisanicu dam i vam
Sveti Jožef obranitelj
Neka bu na pomoč vam.
Tak i vi mala dečica,
Koja v školu hodite
Jednu lěpu pisanicu
Vu majušu dobite.
Majuš mesec kak si lěpi,
Kak si lepi cvetači?

Po šumicaj i po gmajni
Mi spěvaju ftičeki.
I ribice ke vu vodi
Gori doli plavaju,
I vu ovoj lěpoj dobi,
Veselo se igraju.
Sve zverine i ftičice
I črveki pod zemljum
V ovim majušu mesecu
Vesele se med sobom.
Složil: Andrašecz Florian.

„Pesma“, (*Muraköz-Medjmurje*, br. 24/ 14. VI. 1908)

Leto nam jezero
Devetsto i osmo
Ali moje srce
Zato bu žalostno.
Komaj si ja čekam
Lěpo protuletje,
Kaj se razveseli,
Moje tužno srce.
Onda si bum trgal
Šipkove ružice,
I na prsa metal
Modre fijoalice.
V šumicu zelenu
Se budem ja šetal,
Svakoformu ruže
Bum na prsi metal.
Šumica zelena
Potrpi mi hlada
Da me bu čekala
Grličica draga.
Da bi ja bil domaj
To cvatuče leto
Imel bi veselje
Draga na tim světo.

Ali da bum išel
Vu Nemšku zemlicu
Domaj bum ostavil
Dragu gerličicu.
Sprevajala budeš
Mene ti do cuga;
Kaj mi srce mine
Malo ova tuga.
Budem te ja dragi
Golub sprevajala,
I za tobom se bum
Navěka plakala.
De mašina bliže
Ktej golub dohaja,
Moje tužno srce
Vu žalosti zdvaja.
Da mašina gene
Moje srce zdehne
Golubek ljubljeni
De ti sunce zajde.
Meni sunce zajde
Vu Nemškim orsagu
De nam ljubil svoju
Gerličicu dragu.

A. F. D.

„Pesma od tabora“, (*Muraköz-Medjmurje*, br. 7/14. II. 1915.)

Došlo nam je leto tuge i žalosti,
Ne je moči žalost spisati za dosti.
Jezero devetsto štirnajstog leta
Vnoga majka v tugi živela je sveta.
Augustuš meseca deneka drugoga
Ostavil sam para k srcu povoljnoga.
Moral sam oditi po širokim svetu,
Da je svaki vrtek bil v najlepšem cvētu.
Dvajsetoga dneva Augustuš meseca
Došla mi je žalost do mojega srca.
Moral sam staviti Megjmurje malo
Gde je v sakim grmu lépo svetje cvelo.
Cesarska nas banda k cugu sprevodila
Gospoda su lépo cuga okinčila.
Zastave su bile nared nametane
Cvetje navezano na obedve strane.
Ob dvanajsti vuri cug prične gibati,
Na to je morala banda za igrati.
Čulo se vikanje zbogom dragi sini,
Samo verni budte svojoj domovini!
Štiri dni i noči mi smo se pelali,
Pri ruski granici s cuga doli stali.
K regementu svomu jesmo maširali,
Ki su pri Lublinu tabora držali.
Dvajstiosmog dneva tužnu tretju vuru
Žalostno javkanje ondi se je čulo.
Hodi pajdaš po me rane mi zaveži,
Izdigni me gori morti bu mi leži.
Glavicu mu primem izdižem ga više,
Al na velku žalost junak več nediše.
Zadnji put je zedhnul pogledal je k nebi,
Glavicu je spustil doli k črnoj zemlji.
Pri Lublinu strašno štuki su pokali,
Šrapneli, granati na nas su padali,
Jen se ovdi zruši, drugi tam opadne,
Sunčece rumeno već ga v grobu zajde.

Groba smo skopali, kre šume zelene,
Venca smo mu spleli koji nepovehne,
Ov bu venec spomen megjimurskom sinu,
Koj je verno branil svoju domovinu.
Križa napraviti z bora zelenoga,
Koj bu znamenoval pokoja večnoga,
Stravicom zelenom groba smo pokrili,
Suznimi očima smo ga ostavili.
Ostala je vnoga majka prez sineka,
I vnoga dečica prez svoga japeka.
Vnoga devojčica para je zgubila,
Vnoga draga svega, koga je ljubila.
Mamica ljubleni radi bi vi znali,
Gde sam ja v taboru med dvema gorami,
Z obedveju strani visoka planina,
Drugo se ne vidi nebeska visina.
Ne je ovdí ćuti ftičke popěvati,
Nít po vrtu lěpe ružice cvetati,
Oj, ti tužna zemlja nisi vredna toga,
Da je vnogi junak našel groba svoga.
Vnoga draga sebu žalostno plakala,
Kaj za svoga para grobek nebu znala,
Nebu mogla draga groba pohajati,
Na dušniden na jem svečicu vužgati.
Naj se samo moli za svojega para,
Koj je verno branil svetloga cesara,
Maj mu zadnjič reče ovo bu ti znamen,
Lehka ti zemljica pokoj večni amen!
Spisal: Andrascz Florián, vojnik i cipészmester, Dekánfalva.

„Spomen letošnjega božiča“, (Muraköz-Medjmurje, br. 52/ 26. XII. 1915)

Sveta noć je, bor na stolu
Kre njeg tužna majka sedi,
Sveti večer obstrli su,
Nočne zvězde traki blědi.
Zakaj si tak zamišljena
Sveti večer tužna mati?
Zakaj su ti tužne oči?
Moreš mi to povedati!
Tužna majka odgovara:
„Tam vu gorah i planina,
Usred snega vu taboru,
Duša gledi moga sina!“
„Draga majka, znam je vezda,
Kud miseli vaše hode,
Molite se, noć je svęta,
Veselje vam nazaj dojde!“
A pri meši, pri polnočnoj,
Pred oltarom tiho moli,
Kak da iz jaselci sveti,
Nešči tiho joj govori:
„Zmisli se ti majka denes!“
- Govori njoj božje dęte,
Ja sam, hotel ostaviti
Modrog neba, dvore svęte.“
„Da nadvladam dušmanina“,
Došel sam vu suzne doli,
Da odkupim duše vaše
Svojom krvjom, v svojoj boli“
Večnu sreću i blaženstvo
Zamenil sam s mukom križa,
Znaš ti majka! da iz križem
Steza v nebo je najbliža.
Svoju dužnost verno zvršit,

Ti plakati nebi smela.
Svęta dužnost domovinska
Teb je tvoga sina zela.
Za svoj dom i kraljev tronuš
Stoji on na snežnoj straži,
Svetel mesec naj mu sveti,
Tihi deždjek naj ga snaži.
Tak se moli tužna mati
Blagoslov pošilja sinu,
Da bi se povrnul nazaj
V svoju milu domovinu.
Neznem denes gde je kam je?
Naj bu Bože tvoja volja!
Na to nešči stupi v hižu,
Eto lista z bojnog polja.
I počita sinov pozdrav,
Nęma ona prvlje mira.
Prime v ruke ona lista,
I s veseljem ga odpira.
- Primite od mene pozdrav
Roditelji moji mili,
Da bi ove svęte dane
Vu veselju sprevodili.
- Ja se ovdi dobro čutim,
Kak da bi bil domaj s vami,
Daj Bog, da veseli budu.
I mej ovi sveti dani.
- Dok bum branil domovinu,
Bi veseli dani bili,
I da bi se barem k letu
Ov den skupa veselili!
A.F., Dekanfalva.

IZVORI

1. Lista gubitaka
2. Muraköz-Medjmurje
3. Topol

LITERATURA

1. Florijan ANDRAŠEC, Međimurske fijolice, Prelog, 1953.
2. Zvonimir BARTOLIĆ, Florijan Andrašec, međimurski pjesnik, slikar, kipar i skladatelj, (uredio: Franjo Božić), Njivice, otok Krk, 2009.
3. Franjo BOŽIĆ, Florijan Andrašec: hrvatske popijevke iz Međimurja, Čakovec, 1981.
4. Branimir BUNJAC, „Gramatike „međimurskoga,, jezika iz 1942.“, *Filologija*, 61, Zagreb, 2013.
5. KERTÉSZ Elemér, Caesar De SGARDELLI, Frontharcos eszme szolgálatában, Budapest, 1942.
6. Hrvatske crkvene i svjetovne popijevke Florijana Andrašeca kantora u Dekanovcu u Međimurju (uredio: Miroslav VUK CROATA), Zagreb, 2002.

SAŽETAK

PJESME FLORIJANA ANDRAŠECA U NOVINAMA MURAKÖZ-MEDJIMURJE

Autor je u novinama Muraköz-Medjmurje u razdoblju od 1908. do 1915. pronašao pet do sada nepoznatih pjesama Florijana Andrašeca, čuvenoga pučkog pjesnika iz Dekanovca. Istražuje razloge zašto su ove objave, koje kronološki odgovaraju najranijim poznatim Andrašecovim radovima, bile zanemarene. Ukazuje na problematiku sakupljanja i obrade Andrašecove ostavštine kroz sadržajnu i jezičnu analizu pjesama koje na kraju članka donosi u izvornome obliku.

Ključne riječi: Međimurje; Dekanovec; Florijan Andrašec; pučko pjesništvo.

SUMMARY

FLORIJAN ANDRAŠEC'S POEMS IN *MURAKÖZ-MEDJIMURJE* NEWSPAPER

The Autor has found in newspaper *Muraköz-Medjimurje*, in time from 1908. to 1915. five up until now unknown lyric from Florijan Andrašec, the famous folk poet from Dekanovec. He is researching why were these issues, that chronologically correspondent to the earliest work of Andrašec, neglected. He infers to the matters of collecting and working on Andrašec's heritage through the content and language analysis of the lyrics that he brings up at the end of the article in their authentic form.

Key Words: Međimurje; Dekanovec; Florijan Andrašec; folk poetry.